

Serveis ecosistèmics

NATURA URBANA. Les contribucions directes o indirectes dels ecosistemes al benestar humà s'anomenen serveis ecosistèmics. Ja fa més de quaranta anys que fem servir aquest concepte amb la finalitat d'atreure l'interès del públic cap a la conservació de la natura i, també, perquè es va començar a remarcar la nostra dependència social i econòmica de la natura.

Fotografia: La vegetació de la riera de Guardiola, un servei ecosistèmic per a la ciutat

La societat manresana, com totes les altres, té una dependència total dels ecosistemes naturals. Aquí destacarem alguns dels serveis ecosistèmics més locals, més pròxims a la ciutat.

Hi ha serveis ecosistèmics de suport com poden ser la producció primària (plantes), la formació de sòl i el reciclatge de nutrients. Sense els recicladors (bacteris i fongs, per exemple) que viuen en els sòls naturals del Pla de Bages estaríem fins al coll de matèria orgànica sense descompondre. I sense productors primaris la resta d'organismes de l'ecosistema deixarien d'existir. L'agricultura fa ús directe d'aquests serveis en deixar recuperar els sòls i deixar reciclar els nutrients. Altres serveis són els d'avitallament o proveïment. Necessitem menjar que pot venir de les hortes del Poal i Viladordis, regades amb aigua de l'ecosistema fluvial del Llobregat. També necessitem beure aigua captada a Balsareny, depurada i portada fins a casa. Altres provisions venen de llocs més llunyans: els combustibles o les fibres de les nostres vestimentes.

Alguns altres serveis tenen una funció reguladora gairebé imperceptible. Per exemple, les plantes contribueixen a acumular de diòxid de carboni i produeixen oxigen; regulen la qualitat de l'aire. Tant les que podem trobar al Passeig o al parc de Puigterrà com les que trobem a les ribes del Cardener. I també les que creixen sobre els sòls naturals, per exemple, de la falda de Collbaix, contribueixen a evitar-ne la erosió i ens salven de les grans inundacions.. Fins i tot, els ecosistemes, ens proporcionen serveis culturals. El gaudir estètic: el colors vermellors dels aurons negres a la riera de Rajadell, font d'inspiració estètica i a vegades espiritual. El lleure: passejades pel parc de l'Agulla. O serveis educatius: el Mal Balç és una excel·lent escola de paleontologia.

No som conscients de la necessitat vital d'aquests serveis, de la mateixa manera que no en som tampoc de la fragilitat de tenir-los. Són els fonaments de tots els sistemes agrícoles i alimentaris. Per això, els pocs que ens queden pròxims els hem de conèixer, cuidar i estimar. En depèn part de la nostra supervivència.